

Latvija

Healthy Homes Barometer 2022

Ilgospējīgas ēkas
dzīvespriecīgai sabiedrībai

RAND EUROPE

VELUX®

TRANSFORMING
SPACES

Latvijas ēku stāvoklis

Kopš 2015. gada Healthy Homes Barometer sadarbojās ar akreditētiem pētniecības partneriem, lai izpētītu Eiropas dzīvojamā fonda stāvokli. Šogad tas izceļ ēkas, kurās dzīvojam un strādājam, un atklāj steidzamu nepieciešamību pēc renovācijas.

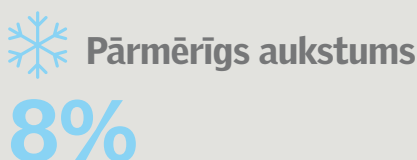
Iekšējo klimata apdraudējumi, piemēram, mitrums un pelējums, pārmērīgs troksnis, aukstums vai dienasgaismas trūkums, ir pārāk izplatīta problēma cilvēkiem Latvijā. Patiesībā vairāk nekā katrs trešais cilvēks Latvijā ir pakļauts vismaz vienam no šiem apdraudējumiem.

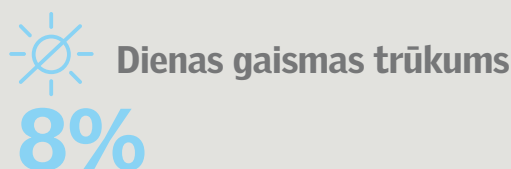
dzīvo mājoklī ar tekošiem jumtiem, mitrām sienām, grīdām vai pamatiem vai puvi logu rāmjos vai grīdā. Tas var novest astmas un elpceļu sistēmas problēmām.

rodas no kaimiņu vai ielas trokšņiem, kas var izraisīt veselības problēmas, tostarp kuņģa-zarnu trakta traucējumus un miega problēmas.

iedzīvotājiem ar zemiem ienākumiem nespēj uzturēt mājās pietiekamu siltumu, kas var izraisīt sirds un asinsvadu sistēmas un elpceļu sistēmas slimību.

padara mājas pārāk tumšas, kas var izraisīt depresiju un miega problēmas.

Cilvēkiem, kuriem nav paveicies un jādzīvo vai jāstrādā ēkā ar visiem četriem riska faktoriem, ir četras reizes lielāka iespēja ziņot par sliktu veselību.

Pienācīgs mājoklis par pieņemamu cenu ir steidzamāks nekā jebkad agrāk

Pat pirms koronavīrusa uzliesmojuma mājokļu pārslodzes rādītājs (to iedzīvotāju procentuālā daļa, kas dzīvoja māsaimniecībās, kurās kopējās mājokļa izmaksas veido vairāk nekā 40% no rīcībā esošajiem ienākumiem) bija šokējoši 9,4% no visiem ES iedzīvotājiem.¹

Pašlaik 15% eiropiešu dzīvo trūcīgos mājokļos², un 50 miljoni māsaimniecību dzīvo enerģētiskā nabadzībā un nevar apsildīt savas mājas ziemā. Strauji augot enerģijas cenām, šis rādītājs, visticamāk, pieaugs. Tam ir nopietnas sekas: divreiz vairāk cilvēku ir sliktas veselības stāvoklis, dzīvojot enerģētiskā nabadzībā.

Kā ēkas var aizsargāt veselību

Kopš 2020. gada pavasara pandēmijas radītās mājāsdes dēļ miljoniem cilvēku ir spiesti strādāt, dzīvot un mācīties savu māju četrās sienās. Tiem, kas dzīvo nestandarta mājokļos, tas situāciju ir padarījis vēl sarežģītāku.

Mūsdienās mēs zinām, ka galvenais veids, kā cilvēki tiek inficēti ar SARS-CoV-2 (vīrusu, kas izraisa Covid-19), ir saskare ar gaisā esošiem elpceļu pilieniņiem, kas pārnēsā vīrusu.

Dabiskā ventilācija atveramu logu veidā joprojām ir vienkāršs, rentabls un viegli saprotams veids, kā mazināt piesārņojuma risku. Tas atšķaida visus patogēnus un atsvaidzina gaisu. Parāli dabiskajai ventilācijai, mehāniskās ventilācijas sistēmas, piemēram, apkures, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas iekārtas, arī ir efektīvas, lai radītu nemainīgu higiēnisku gaisa plūsmas ātrumu.

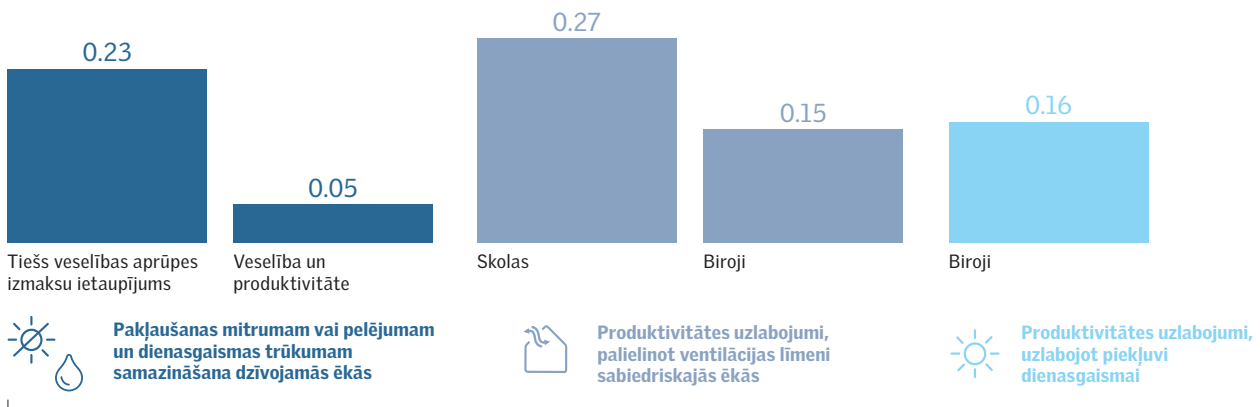
Renovācijas priekšrocības ir tālejošas

Tā kā klimata pasākumi kļūst arvien steidzamāki, ēku renovācija tagad ir stingri iekļauta politikajā darba kārtībā ar tādām iniciatīvām kā Renovation Wave, Fit for 55 tiesību aktu pakete

un valsts atveseļošanas un noturības plānu ieviešana. Šie fondi rada iespēju ieguldīt ēkās un gūt daudzas priekšrocības.

Priekšrocības no iekštelpu klimata risku samazināšanas Latvijā

Skaitļi miljardos eiro līdz 2050. gadam

0.86miljardi eiro

Kumulatīvās ekonomiskās priekšrocības

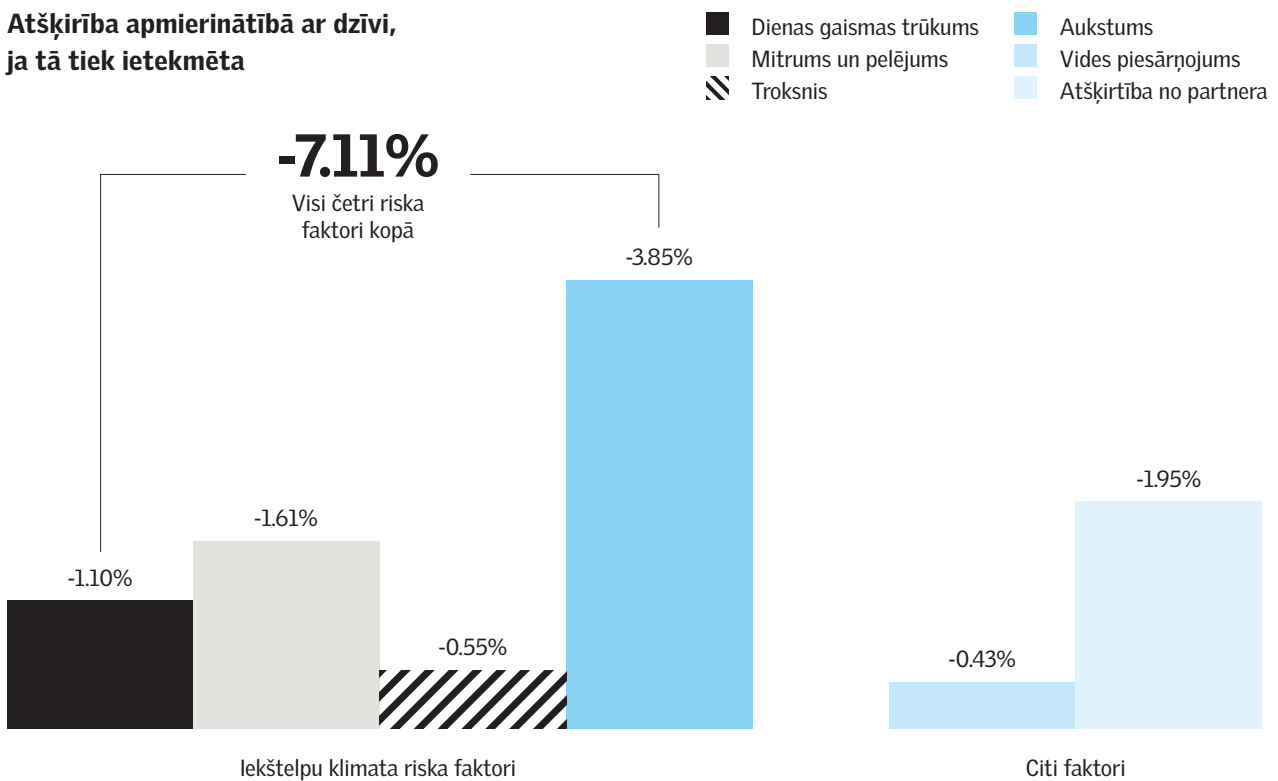
Tagad ir pierādīts, ka iekštelpu klimats ietekmē apmierinātību ar dzīvi

Apmierinātību ar dzīvi, kas zaudēta ēkas trūkumu dēļ, var izmērīt, izmantojot jaunu, bet atzītu metodi — labklājības vērtēšanas analīze (WVA). Tas ļauj politikas veidotājiem visaptverošāk novērtēt ēku renovācijas vērtību.

Eiropas dati liecina, ka apkures trūkumam ir gandrīz divreiz lielāka ietekme uz uztverto labklājību un apmierinātību ar dzīvi kā šķirtībai no partnera.

Turklāt cilvēki, kuri dzīvo ar visiem četriem iekštelpu klimata apdraudējumiem, piecas reizes biežāk ziņo, ka ir nelaimīgi.

Atšķirība apmierinātībā ar dzīvi, ja tā tiek ietekmēta

Veselīgas ēkas var radīt mums vajadzīgās pārmaiņas

Ilgspējīgu renovācijas stratēģiju piemērošana mūsu esošajām ēkām var radīt labumu veselībai un labklājībai, paaugstināt produktivitātes līmeni un samazināt ietekmi uz klimatu. Tagad ir pienācis laiks pārdomāt, kā mēs veidojam un koncentrējamies uz ilgtspējīgāku un visaptverošāku pieeju renovācijai.

Ilgspējīgas renovācijas priekšrocības

Uzlabota produktivitāte

Enerģijas ietaupījumi

Dekarbonizēts ēku fonds

Lielāka labklājība

Uzlabota veselība

Klimata aizsardzība